

MAPOVÁNÍ STROMŮ

Pozorujte stromy ve svém okolí, nejen jejich krásu, ale i jejich osídlenost dalšími organismy.

cíl

- Uvědomit si význam stromů jako útočišť pro živočichy ve městě
- Zjistit, kde v okolí jsou významné stromy z hlediska biodiverzity

počet účastníků 1+

prostředí venku, zpracování výsledků vevnitř

délka min. 1 hod až libovolně dlouho

věková skupina 10+

PŘEDEM PŘIPRAVIT

- Vytištěné pozorovací archy
- Fotoaparát (stačí v mobilu)
- Mapy (vytištěné ortofotomapy nebo městský pláněk...)
- Metry (na měření obvodu stromů, hodí se např. klasické krejčovské)
- Papíry, pastelky, tužky

PRŮBĚH

Základní průběh je jednoduchý, po jednotlivých či skupinách vyrazíme do terénu a mapujeme výskyt zajímavých stromů v okolí klubovny. Každý strom zaznamenáme do pozorovacího archu, který mapovatele provede. U každého stromu sledujeme nejen jeho charakteristiky, ale zaměřujeme se na další organismy na strom vázané. Určitě je vhodné vypíchnout důležitost tichého a soustředěného pozorování. Po předem domluveném časovém limitu se sejdeme. Výsledky pozorování dopracujeme a sdělíme navzájem. Každého necháme představit, co zaznamenal a případně nafotil.

- Zkusíme spočítat, kolik různých druhů jsme na pozorovaných stromech zaznamenali všichni dohromady.
- Zkusíme se na město podívat očima živočichů. Právě pro ně jsou stromy často jako oázy v poušti.
- Zkusíme výsledky našeho pozorování shrnout do několika zásadních sdělení.
- Dostatečný časový prostor na závěrečnou diskusi a sdílení poznatků je velmi podstatný.

Vychytávky:

- Na začátek si můžeme zahrát šibenici, ve které budou děti hádat slovo “STROM”, pak se jich můžeme zeptat, 1) čím jsou podle nich stromy důležité, 2) zda vědí v okolí o nějakých zajímavých stromech. Tato nebo podobná aktivita nám může posloužit k evokaci tématu.
- Součástí pozorovacího archu může být již mapka vybrané oblasti, pak bude možné v ní puntíkem vyznačit polohu stromu.
- Předem vytiskněte mapy (nebo si obstarajte orientační plány v infocentru, jsou-li k dispozici), vytipujte podle mapy nejzajímavější lokality a rozdělte území na stejný počet dílů, kolik bude skupin. Toto můžeme dělat i přímo s dětmi.
- Znají členové vaší družiny nebo oddílu knihu Tobiáš Lolness od spisovatele Timothée de Fombelle? Pokud ano, použijte příběh z knihy jako inspiraci. Úkolem pak bude pátrání po nových světech “stromech” a zhodnocení civilizace na stromu, jak je harmonická? Jsou na stromu lesy (porosty mechu a lišejníku)? Je život na stromě ohrožen?
- Nebo zabalte aktivitu do legendy celoroční hry, stromy můžete zkoumat jako objevitelé nového ostrova, nebo nové planety, stejně tak jako vědecká expedice či trosečníci hledající zdroj potravy.
- Vystavte pozorovací archy v klubovně.
- Uspořádejte z vašeho průzkumu vernisáž, na oddílové schůzce nebo při jiné vhodné příležitosti. V tomto případě se hodí vytisknout pořízené fotky stromů.
- Výsledky svého pozorování sdílejte dále, na obci, na specializovaných webech jako jsou www.prazskestromy.cz.

ODKAZY

<http://www.prazskestromy.cz/>

<http://calla.cz/> stránky o hmyzu a dřevinách ve městě sdružení Calla

na těchto stránkách jsou dostupné i odkazy na řadu publikací

Metodika vznikla v rámci projektu Příhody pražské přírody realizovaného Skautským institutem, který byl podpořen grantem hlavního města Prahy.

Aktivitu připravila

Anna Šlechtová

POZOROVACÍ ARCH - MAPOVÁNÍ STROMŮ

Název stromu: _____

*Tady se fantazii meze nekladou
např. Hrušeň u Nováků, Velikán od křížku, Lípa u sv. Anny,...*

Datum: _____

Druh stromu: _____

Lokalita: _____

adresa, popis místa

Obvod kmene: _____

měříme ve výšce 130 cm

Zdravotní stav: _____

výskyt hub, výrůstků, napadení listů apod.

Organismy na stromě: _____

Zkuste 5 minut v tichosti strom pozorovat.

Zapište, kolik organismů jste pozorovali,

případně některé z nich načrtněte.

Zaměřte se na tyto 3 skupiny:

Bezobratlí (brouci, mravenci, ploštice...)

Obratlovci (hlavně ptáci, ale narazit můžete i na kunu, veverku,...)

*Mechy a lišejníky případně rostliny (někdy mohou vyrůstat z dutin,
nebo se může jednat o poloparazity - např. jmelí)*

Pobytové stopy: _____

Pokud jste neobjevili živé živočichy,

možná narazíte alespoň na pobytové stopy.

např. zaznamenejte všechny dutiny, trus, hnízda, ožer.

Prostor pro náčrtky:

Stromu jako celku,

nebo zajímavých detailů.